

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim za rok 2020

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy nie posiadającą osobowości prawnej, jednostką budżetową. Podstawowym celem działania Ośrodka jest rozpoznawanie i zaspakajanie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim realizuje zadania w zakresie:

- pomocy społecznej - udziela pomocy w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, organizuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w miejscu zamieszkania, kieruje osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji do domów pomocy społecznej,
- przyznawania świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń opiekuńczych i rodzicielskich oraz jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka,
- przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
- realizacji pomocy materialnej dla uczniów Gminy Kamieniec Ząbkowicki,
- przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania.
- przyznawania pomocy w ramach ustawy pomoc państwa w wychowywaniu dzieci „500+” oraz świadczenia „Dobry start”.

Przy tut. Ośrodku działa Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Kamieniec Ząbkowicki, którego obsługę organizacyjno - techniczną zapewnia GOPS.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim realizuje zadania w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz.1297);
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U. z 2020 r., poz. 1329 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz.808 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.);
- ustawy prawo energetyczne z dnia 10.04.1997r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.)
- ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2020, poz. 1327 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821 z późn. zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz. 2407);
- Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz.U. z 2018r. poz. 1061)
- uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz.1007);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz.1398 z późn. zm.);

Ustawy nakładają na gminę obowiązek wykonywania zadań związanych z profesjonalnym wsparciem dla osób i rodzin pozostających w niedostatku, w zakresie zadań własnych i zadań zleconych.

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii i zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego (dochód nie ma wpływu na przyznawanie zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich oraz świadczenia wychowawczego 500+ (od lipca 2019 roku) oraz świadczenia „Dobry start” 300+.

Wzrost kosztów utrzymania i leczenia, bezrobocie, długotrwała choroba, wielodzietność, upośledzenie fizyczne lub umysłowe, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, trudności po opuszczeniu zakładu karnego, a także potrzeba ochrony macierzyństwa – powoduje, że krąg osób i rodzin uprawnionych do świadczeń pozostających w gestii Ośrodka jest szeroki, a zakres form różnorodny uwzględniający oczekiwania rodzin – jednak w świadczeniach pomocy społecznej limitowany środkami finansowymi pozostającymi do dyspozycji tut. Ośrodka Pomocy Społecznej

W okresie 2020 roku tut. Ośrodek wydatkował kwotę: 11 mln 923 tysięcy 057,55 zł

z tego:

- 1) dotacja celowa -**10 865 855,93 zł**, co stanowi 91,13% całości budżetu,
- 2) środki własne gminy –**1 057 201,62 zł**, co stanowi 8,87 % całości budżetu.

Łączna pomoc i wsparcie finansowe, które trafiło do osób i rodzin potrzebujących z naszej Gminy, w zakresie zadań własnych i zleconych, bez względu na formę i źródło finansowania wyniosło 11 mln 188 tys 678 zł i 03gr. w tym: 615 284,24 zł, to środki własne

10 172 588,32zł to pomoc, która trafiła do mieszkańców naszej gminy w ramach **zadań zleconych finansowanych w całości z budżetu państwa**

Były to:

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi** wykonywane były przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (np. logopeda, pedagog, terapeuta zajęciowy) dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31 grudnia 2020r. zrealizowanych zostało **3 827 godzin**, na kwotę **210 485.- zł.**

- **Składki zdrowotne** opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne –226 świadczeń, na kwotę **37 101,42zł**
- **Składki zdrowotne** opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy –83 świadczenia, na kwotę **4 569,19zł**
- **Składki zdrowotne** opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna -12 świadczeń, na kwotę **669,60zł**
- **Dodatki energetyczne** wypłacono na kwotę **240,82zł** udzielając 21 świadczeń, dla 3 rodzin
- W 2020 roku **211 rodzinom** przyznano **6 092 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami** na kwotę **687 393,98zł**, w tym:
  - 3 748 zasiłków rodzinnych na kwotę 431 662,97zł
  - 2 344 dodatków do zasiłków rodzinnych na kwotę 255 731,01zł
- **Świadczeń opiekuńczych** przyznano i zrealizowano **2 945 świadczeń**, na kwotę **1 552 539,34 zł** w tym:
  - **zasiłki pielęgnacyjne** otrzymywało 202 rodziny, było to 2 294 świadczenia, na kwotę **495 105,54zł**
  - **61 osób** za sprawowanie opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji otrzymywało:
    - świadczenia pielęgnacyjne (50 rodzin)**, zrealizowano 544 świadczenia, na kwotę 991 874,70zł ,
    - specjalny zasiłek opiekuńczy (10 rodzin)** było to 95 świadczeń, na kwotę 58 119,10zł,
    - zasiłek dla opiekuna (1 rodzina)** – 12 świadczeń, na kwotę 7 440,-zł.
- **Świadczeń rodzicielskich** wypłacono na kwotę **125 602,20zł** realizując 140 świadczeń .
- **Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka** otrzymało 32 osoby. Wydatkowana kwota na zapomogi **32 000,-zł**
- **Należne składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe wyniosły 214 241,20zł**. Powyższe składki opłacane były za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna.
- **71 osobom uprawnionym do alimentów z 42 rodzin**, gdzie egzekucja jest bezskuteczna wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **287 802,07zł**

- **Świadczenia "500+" w myśl ustawy pomoc państwa w wychowywaniu dzieci**, która traktowana jest jako inwestycja w rozwój polskich rodzin nie jest wliczana do dochodu przy ubieganiu się o świadczenia z innych systemów wspierających rodzinę. W szczególności dotyczy to prawa do świadczeń rodzinnych, pomocy społecznej i funduszu alimentacyjnego.

W okresie 2020 roku wypłacono **13 608 świadczeń, dla 1 201 uprawnionych dzieci obejmując pomocą 758 rodzin**. Wydatkowane środki na ten cel to **6 mln 778 tys 443,50 zł**

W ramach programu rządowego „Dobry start” 300+ objęto pomocą **803 uczniów z 581 rodzin**, wydając **240 900.-zł**

- Wydano **2** decyzje do Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczące objęcia osób **świadczeniami opieki zdrowotnej** finansowanymi ze środków publicznych (koszty wydawanych decyzji – 300,04zł).
- Udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku **klęski żywiołowej 1 rodzinie na kwotę 600.-zł**.

Łączna pomoc, która trafiła do osób i rodzin potrzebujących w zakresie zadań własnych wyniosła 1 mln 016 tys 089,71 zł, z tego z budżetu gminy 615 tys 284,24 zł.

Na powyższe składają się:

Oplaty za pobyt w domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w DPS-sie a opłatami wnoszonymi przez osoby skierowane. Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku, a dla których zapewniana przez rodzinę lub Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomoc jest niewystarczająca.

W 2020 roku w domach pomocy społecznej przebywało **7 osób** – mieszkańców naszej Gminy. Wydatki poniesione na dopłatę do pobytu w DPS-ie wyniosły **170 286,93 zł.** (w całości finansowane z budżet gminy).

W ramach ustawy o pomocy społecznej przyznawana była pomoc w postaci:

Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są zadaniem własnym gminy - finansowanym bez angażowania środków własnych.

Tą formą pomocy objęto **57 rodzin** udzielając **291 świadczeń**, na łączną kwotę **95 180,32 zł.**

Zasiłki okresowe udzielane były z tytułu:

- bezrobocia na kwotę 70 311,32zł zł
- niepełnosprawności na kwotę 18 110,-, zł
- długotrwałej choroby na kwotę 1 753,- zł
- innych przyczyn (np. wielodzietność) na kwotę 5 006,- zł

Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej przyznawane są zasiłki celowe. Przyznawane są w szczególności na żywność, leki i leczenie, zakup opału, dopłaty do energii elektrycznej, na zakup artykułów szkolnych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przyznawane są zasiłki celowe specjalne oraz z tytułu zdarzenia losowego.

W 2020r. 131 rodzin skorzystały z pomocy w postaci **zasiłków celowych** na kwotę **69 714,92zł.** w tym:

- zasiłki celowe specjalne przyznane 9 rodzinom, na kwotę 4 050.-zł
- schronienie 1 321,62zł (1 osoba)
- zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego przyznano 1 osobie (kwota 200.-zł)

Zasiłki stałe

Zasiłki stałe jako zadanie własne gminy w całości finansowane jest z budżetu państwa. Zasiłki stałe otrzymało **32 rodzin**, z czego 28 to samotnie gospodarujące. Liczba wypłaconych świadczeń to 349, na kwotę **189 119,20zł.** Zasiłki stałe przyznawane są osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Opłacano składki za osoby pobierające zasiłki stałe, które nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Kwota należnych składek wyniosła **16 377,69 zł.**

Usługi opiekuńcze

Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz zapewnienia kontaktu z otoczeniem.

Świadczone są osobom, które z powodu wieku choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności zapewnienia jej przez rodzinę.

Usługi opiekuńcze świadczone były dla **15 osób** w miejscu zamieszkania. Wydatkowana kwota na usługi opiekuńcze to **123 246.- zł.**

Dożywianie

Ośrodek kolejny rok realizuje program rządowy „**Posilek w szkole i w domu**” którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci poprzez wsparcie finansowe gminy, w realizacji zadania własnego – dożywianie.

Z posiłku skorzystało 56 uczniów i dzieci z grupy zerówkowej z 32 rodzin. Było to **2 152 obiadów**, których koszt wyniósł **13 026,30 zł.**

96 rodzinom przyznano pomoc w postaci **świadczenia pieniężnego** na zakup posiłku lub żywności, na kwotę **99 000.-zł**, udzielając 518 świadczeń.

Koszt programu w roku 2020r. to kwota **112 026,30 zł.** (udział środków gminy wyniósł 40% tj. 44 810,52zł).

Pieczna zastępcza

Ośrodek ponosi również koszty związane z umieszczeniem po raz pierwszy dziecka w pieczy zastępczej. **Sześcioro (6) dzieci** było umieszczonych i przebywało **w placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego** oraz **trzyznaścioro w rodzinach zastępczych**. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w skali roku 2020 wyniosła **160 180,79 zł.**(w całości finansowane z budżet gminy)

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym w postaci stypendium szkolnego objęto w roku szkolnym 2019/2020 i 2020/2021 **54 uczniów** z terenu naszej Gminy. Kwota

wydatkowana to **41 140,78 zł**, (środki pochodzące z budżetu Gminy to 8 228,30 zł, co stanowi 20% całego zadania).

Dodatki mieszkaniowe

Inną formą wsparcia osób i rodzin na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki są dodatki mieszkaniowe, finansowane w całości ze środków budżetu gminy.

Przy przyznawaniu dodatków mieszkaniowych znaczenie ma powierzchnia normatywna i dochód w odniesieniu do najniższej emerytury. W omawianym okresie **28 rodzin objęto pomocą**, zrealizowano **241 dodatków mieszkaniowych, na kwotę 38 816,78 zł**, z tego:

- mieszkania gminne - 140 świadczeń na kwotę 19 121,36 zł,
- mieszkania spółdzielcze – 14 świadczeń na kwotę 5 531,34 zł,
- mieszkania pozostające we wspólnotach – 72 świadczenia na kwotę 11 237,07.- zł.
- inne (np. zakładowe) - 15 świadczeń na kwotę 2 927,01 zł

Niezależnie od pomocy finansowej, do mieszkańców naszej Gminy trafia pomoc w postaci artykułów spożywczych w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym**.

W ramach **Podprogramu 2019** pomocą żywnościową zostały objęte **502 osoby**, którym wydano **1 746 paczek** (23,86 ton żywności)

Powyższe zadania wynikające z ustaw i programów w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamieńcu Ząbkowickim realizowane były przez Kierownika Ośrodka, Głównego Księgowego, zespołu pracowników socjalnych, Asystenta rodziny, Inspektora ds. świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych, Inspektora ds. świadczeń wychowawczych i funduszu alimentacyjnego oraz Inspektora ds. administracyjno-księgowych i funduszu alimentacyjnego .

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kamieńcu Ząbkowickim

Helena Staśkiewicz-Dobrowolska

Kamieniec Ząbkowicki, marzec 2021r.